

Op weg naar duurzame verbetering

Door Renate Mamber

Het Comenius College in Capelle aan den IJssel volgt een traject opbrengstgericht werken. Directeur Herma Verbeij: 'Het gaat niet alleen om de harde gegevens, maar vooral om de oorzaken die erachter zitten. We praten over de inhoud van het onderwijs. Dat inspireert mensen.'

Het lyceum van het Comenius College verzorgt mavo, havo en (al dan niet tweetalig) vwo voor zo'n 1.300 leerlingen. De resultaten van de havo vielen de afgelopen jaren wat tegen. De toenmalige havo-teamleider wilde deze resultaten eens goed analyseren. Ze startte met een traject voor opbrengstgericht werken onder begeleiding van Brigitte van Hilst van de CED-Groep. Inmiddels is het traject uitgebreid naar meer geledingen van de school. 'Als je de examenresultaten van de havo wil versterken, moet je ook kijken naar de basis', vindt directeur Herma Verbeij. 'We richten ons samen op een duurzame verbetering.' Brigitte gaf trainingen aan de teamleiders van mavo, havo, vwo en alle sectievoorzitters van de vakgroepen. Samen verzamelden ze gegevens van alle geledingen van de school, analyseerden deze en maakten op grond daarvan plannen voor verbetering.

Kijken naar **alle** resultaten

'Brigitte keek met ons naar veel aspecten', zegt Richard Swartouw, teamleider havo 2-3 en vorig jaar sectievoorzitter natuurkunde. 'Wat vinden we bijvoorbeeld van een gemiddelde van 6,1? Op zich best een aardig resultaat. Maar als je bedenkt dat het landelijk gemiddelde hoger ligt, opent dat wel de ogen. Dan ga je kijken hoe je tot jouw gemiddelde kwam. Wij keken bijvoorbeeld naar de opbouw van de toetsen en naar de leerstof: we hebben alle stof behandeld, maar halen we ook de leerdoelen?' Hannelore Soer, sectievoorzitter economie: 'We kijken nu naar de resultaten van alle

klassen. Dat deden we vroeger alleen voor de examenklassen. Ik vergelijk bijvoorbeeld mijn gemiddelden met die van mijn collega's. En hoe deed deze klas het gemiddeld vorig jaar? Zo kun je veel beter een vinger aan de pols houden. We kijken waar het hem in zit en hoe we met z'n allen kunnen bijsturen.'

Concrete plannen

Richard illustreert hoe een analyse van gegevens tot concrete plannen kan leiden. 'In de sessie met de schoolleiding bleek dat er een relatie was tussen het rendement van de havo en de resultaten van leerlingen door de jaren heen. Daar hebben we nu beter naar gekeken

Onder begeleiding van Brigitte van Hilst van de CED-Groep verzamelen de sectievoorzitters gegevens en maken ze analyses en verbeterplannen.

en we hebben echt gebruik gemaakt van de analyses. We hebben dat gekoppeld aan het verbeterplan om bijvoorbeeld het verzuim terug te dringen.' Richard merkt dat collega's door de training Opbrengstgericht werken anders zijn gaan praten over opbrengsten. 'Vroeger was het best een beladen onderwerp. Maar het gaat niet om afrekenen; we kijken samen naar wat de oorzaak is en hoe we de zaak samen kunnen kantelen.' Herma: 'Ik vind het belangrijk dat mensen in een veilige omgeving open over de resultaten kunnen spreken. Ik merk ook dat er behoefte was aan feiten. Brigitte komt vanuit die feiten

Is dat gemiddelde alleen zo bij mij of ook bij anderen?

steeds weer terug op de oorzaken erachter. Dan heb je het over de inhoud van het onderwijs. En dan zie je mensen weer geïnspireerd raken. Dat ervaar ik als bijzonder.'

Duurzame verbetering

De school wil nu de stap zetten naar meer verdieping voor de sectievoorzitters. 'Ik heb er behoefte aan om zelf de relevante cijfers uit het systeem te kunnen halen en te kunnen analyseren', zegt Hannelore. 'Ik wil ook leren hoe ik het onderwerp levend kan houden. Hoe zorg ik ervoor dat opbrengstgericht werken steeds opnieuw ter sprake komt in de sectie?' Ook Herma wil zich focussen op borging. 'De

eerste stap was bewustwording. Het is belangrijk dat mensen beseffen dat het nodig is om de gegevens goed te interpreteren. Maar in de hectiek van alle dag kan dat verwateren. Wij zetten in op een duurzame verbetering. Het is de bedoeling dat we over vijf jaar nog naar de cijfers kijken en ons afvragen: hoe komt het, waar zit het in en hoe kunnen we het verbeteren?'

Meer weten?

Brigitte van Hilst
b.vanhilst@cedgroep.nl
www.cedgroep.nl/ogwsturen
@brigittevhilst

